

Kamer der Volksvertegenwoordigers

29 JANUARI 1952.

WETSVOORSTEL

betreffende de cumulatie van genees-
en artsenijsbereidkunde.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De uitoefening van de geneeskunde in België is geregeld door de « Wet van 12 Maart 1818 ter regeling van hetgeen betrekkelijk is tot uitoefening van de verschillende takken der geneeskunde ». (*Staatsblad*, n° 16, jaar 1818.)

Het spreekt van zelf dat deze wet, wier aanhef nog luidt « Wij, Willem, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz. », niet meer aan de noodwendigheden van het tijdsgewricht, waarin wij leven, is aangepast.

Indien het nodig was zulks te bewijzen, dan kan volstaan worden met de eenvoudige vermelding dat localiteiten zoals Anderlecht, Sint-Gillis, St-Jans-Molenbeek, Etterbeek, Elsene, Ukkel, Schaarbeek, Berchem, Borgerhout, Deurne, Wilrijk, Ninove, Moeskroen nog altijd tot « het platteland » gerekend worden.

Het komt ons voor dat de basiswetgeving van 1818, in het licht van deze tijd, volledig zal moeten worden herzien. Dat is echter vooralsnog niet het opzet van onderhavig wetsvoorstel. Wel zit de bedoeling voor zo spoedig mogelijk, en voordat het werk van duur, dat een herziening van de wetgeving op geneeskundig gebied zal blijken te zijn, zal zijn tot stand gekomen, een einde te maken aan een der meest ergerlijke wantoestanden die in dit land kunnen worden aangewezen.

Wanneer de wetgever van 1818 het cumuleren van de geneeskunde en de artsenijsbereidkunde op « het platteland » heeft toegelaten, dan gebeurde dit alleen uit noodzaak en met de bedoeling het openbaar nut en de volksgezondheid te behartigen in de localiteiten, waar in 1818 geen openbare officina of apotheek voorhanden was.

In de honderd vijf en dertig jaar die sedert de wet van 1818 verlopen zijn, is de toestand zo grondig gewijzigd dat het geen zin meer heeft, de wettelijke bepalingen van 1818 nog langer in leven te houden. In honderden localiteiten, waar vroeger geen apotheker te vinden was, werden sindsdien verschillende apotheken geopend, en in de laatste twee decennia heeft iedere localiteit van enig belang hare apotheek gekregen.

Chambre des Représentants

29 JANVIER 1952.

PROPOSITION DE LOI

relative
au cumul médico-pharmaceutique.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'exercice de la médecine en Belgique est régi par la « Loi du 12 mars 1818 réglant tout ce qui est relatif à l'exercice des différentes branches de l'art de guérir ». (*Journal Officiel*, n° 16, année 1818).

Cette loi, qui débute encore par les mots « Nous, Guillaume, par la grâce de Dieu, Roi des Pays-Bas, Prince d'Orange-Nassau, Grand-Duc de Luxembourg, etc. », ne répond plus, cela va sans dire, aux exigences de notre époque.

S'il faut en donner des preuves, il suffira de signaler tout simplement que des localités, telles qu'Anderlecht, St-Gilles, Molenbeek-Saint-Jean, Etterbeek, Ixelles, Uccle, Schaerbeek, Berchem, Borgerhout, Deurne, Wilrijk, Ninove, Mouscron, sont toujours considérées comme des communes du « plat-pays ».

Il nous semble nécessaire de revoir entièrement la législation de base de 1818 à la lumière de notre temps. Tel n'est cependant pas l'objet immédiat de la présente proposition de loi. Son but sera plutôt de mettre fin à l'une des plus criantes parmi les anomalies que l'on trouve chez nous, et de le faire dès que possible, avant que ne soit achevée l'œuvre de longue haleine que sera la révision de la législation sur l'art de guérir.

Lorsqu'en 1818, le législateur tolérait le cumul médico-pharmaceutique dans le « plat-pays », il le faisait par nécessité uniquement et dans l'intention de servir l'intérêt général et la santé publique dans les localités où il n'y avait, en 1818, ni officine publique ni pharmacie.

Au cours des cent trente-cinq années qui se sont écoulées depuis la loi de 1818, la situation s'est modifiée au point qu'il serait absurde de s'obstiner à maintenir en vigueur la législation de 1818. Des centaines de localités qui, auparavant, n'avaient point de pharmacien, ont vu s'ouvrir depuis lors plusieurs pharmacies, et au cours des deux dernières décades, chaque localité de quelque importance a reçu sa pharmacie.

Het openbaar nut en de volksgezondheid verlangen thans dat de bevolking haar geneesmiddelen bij de apotheker en niet van de vrouw of de meid van de dokter verkrijge. Het is overigens voor het prestige van de geneesheer niet goed dat hij, waar dat niet volstrekt nodig is, thermogène-watten en kinderpoeder per kilogram verkope. De wetgever van 1818 heeft overigens onbetwistbaar de bedoeling gehad van de geneeskunde en de artsensijbereidkunde twee goed onderscheiden monopolies te maken, en ze alleen te laten cumuleren waar het niet anders kon.

Tenslotte dient er op gewezen dat de huidige omstandigheden voor gevolg hebben dat honderdtallen apothekers op het platteland, precies wegens de niet altijd eerlijke concurrentie van de cumulerende geneesheren, er niet meer in slagen op een behoorlijke manier hun brood te verdienen, en ondanks het diploma van artsensijbereidkundige, waarvan zij drager zijn, bijverdiensten moeten zoeken in het verkopen van drogerij- en zelfs van foto-artikelen. Er is ons een geval bekend van een apotheker op de buiten die, precies omdat hij er door de hierboven gewraakte toestand toe gedwongen werd, eenvoudig fotograaf is geworden en die de Zaterdagvoormiddag, gewapend met de daartoe nodige ustensielen, ter kerke trekt om er huwelijksplechtigheden van de jonge boeren van het « platteland » op de gevoelige plaat vast te leggen.

Het is om aan al deze wantoestanden een einde te maken dat we bijgaand wetsvoorstel hebben neergelegd.

België is het enig land in Europa waar de cumuul nog toegelaten is. Het is meer dan tijd dat met dit « teken van achterlijkheid » worde opgedoekt. Laten we eraan denken dat de Nederlandse regering, aan wie wij de wet van 1818 te danken hebben, reeds in 1867 het vraagstuk van de cumuul heeft herzien.

Op het gebied, dat we met dit wetsvoorstel betreden, werd reeds baanbrekend werk verricht door de heren Struyvelt, Welter, Behogne, Heyndrickx en Challe, die reeds in 1946 een gelijkaardig wetsvoorstel hebben neergelegd, door hetwelk we ons overigens gedeeltelijk hebben laten inspireren.

L'intérêt général et la santé publique exigent actuellement que la population reçoive du pharmacien les médicaments dont elle a besoin, et non de la femme ou de la servante du docteur. D'ailleurs, là où ce n'est pas strictement nécessaire, le prestige du médecin n'a rien à gagner à ce que ce praticien vende au kilo de l'ouate thermogène et de la poudre pour bébés. Le législateur de 1818 a du reste eu incontestablement l'intention de faire de la médecine et de la pharmacie deux monopoles bien distincts et de n'en autoriser le cumul que là où il n'était pas possible de faire autrement.

Enfin, il y a lieu de signaler le fait que les circonstances actuelles ont pour effet d'empêcher des centaines de pharmaciens du « plat-pays » de gagner décemment leur vie, en raison précisément de la concurrence, pas toujours loyale, des médecins qui cumulent, et, malgré le diplôme dont sont porteurs ces pharmaciens, ils ont souvent à chercher des extras dans la vente d'articles de droguerie et même de photographie. Nous connaissons le cas d'un pharmacien de campagne devenu simple photographe, précisément sous la contrainte de la situation que nous avons dénoncée, et qui, le samedi, s'arme des instruments nécessaires pour aller à l'église fixer sur la plaque sensible la cérémonie nuptiale des jeunes paysans du « plat-pays ».

C'est pour mettre fin à toutes ces anomalies que nous avons déposé la présente proposition de loi.

La Belgique est le seul pays où le cumul soit encore autorisé. Il est plus que temps d'éliminer ce « signe de stagnation ». Songeons que le Gouvernement néerlandais, auquel nous devons la loi de 1818, a revu dès 1867 cette question du cumul.

Dans le domaine que vise la présente proposition de loi, il a déjà été fait œuvre de pionnier lorsqu'en 1946, MM. Struyvelt, Welter, Behogne, Heyndrickx et Challe ont déposé une proposition de loi analogue, de laquelle nous nous sommes d'ailleurs inspiré partiellement.

Hilaire LAHAYE.

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

De gelijktijdige uitoefening van de geneeskunde en de artsensijbereidkunde is verboden, ook voor hen die drager zijn van de twee daartoe wettelijk vereiste diploma's.

Art. 2.

De geneesheer, die bij het van kracht worden van deze wet gerechtigd is geneesmiddelen aan zijn patiënten af te leveren, zal zulks verder mogen doen gedurende een termijn van vijf jaar, vanaf het van kracht worden, indien er in de gemeente geen apotheker op regelmatige wijze is gevestigd. Is er wel een apotheker gevestigd, dan zal die termijn op twee jaar worden gebracht.

Art. 3.

De geneeskundige Commissies zijn gemachtigd, op verzoek van een geneesheer, het openen of het behoud van

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

L'exercice cumulatif de la médecine et de la pharmacie est interdit, même aux porteurs des deux diplômes légalement requis à cette fin.

Art. 2.

Le médecin qui, au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, est autorisé à délivrer des médicaments à ses patients, pourra continuer à le faire pendant un terme de cinq années à partir de l'entrée en vigueur, s'il n'y a pas de pharmaciens régulièrement installés dans la commune. S'il y a un pharmacien installé, ce délai sera porté à deux ans.

Art. 3.

Les Commissions Médicales seront autorisées à permettre, sur requête d'un médecin, l'ouverture ou le maintien d'un

een apotheek toe te laten voor een termijn van vijf jaar in de gemeenten waar geen enkele apotheek gevestigd is.

Die toelating zal alleen gegeven kunnen worden na gunstig advies én van de Hoge Raad der Orde der Apothekers, én van de Provinciale Raad der zelfde orde, onder welker bevoegdheid de gemeente ressorteert voor dewelke de aanvraag gedaan wordt.

De toelating wordt voor een zelfde termijn hernieuwd indien in de loop van de verstreken termijn in de gemeente geen apotheek geopend werd.

Wordt er gedurende de vernieuwde termijn een apotheek geopend, dan wordt de geneesheer een termijn voor de likwidatie van zijn apotheek van hoogstens twee jaar toegestaan, te rekenen vanaf de dag dat de nieuw-gevestigde apotheek de geneesheer van de werkelijke opening van zijn apotheek bij middel van een ter post aangetekend schrijven zal hebben verwittigd.

Art. 4.

De geneesheer, die toelating verkreeg, mag slechts één enkele apotheek houden, die in zijn wettelijke woonplaats moet zijn gevestigd, die niet voor het publiek toegankelijk zijn mag, en waar hij alleen geneesmiddelen zal mogen afleveren die hij zelf tijdens zijn consultaties heeft voorgeschreven.

Art. 5.

De geneesheer die tijdelijk een apotheek mag houden is gehouden tot al de wettelijke verplichtingen, waartoe de apothekers wettelijk gehouden zijn of gehouden zullen worden, en is onderworpen aan de Contrôle van de Inspecteurs der Apotheken.

Hij moet zich de geneesmiddelen, die voor de bevoorrading van zijn apotheek nodig zijn, aanschaffen bij een apotheker, die regelmatig gevestigd is, en een voor het publiek toegankelijke apotheek houdt.

Art. 6.

De overtredingen van deze wet worden gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van 5.000 frank tot 100.000 frank. In geval van herhaling, spreekt de Rechter het dubbel van de eerst-uitgesproken straf uit, en spreekt daarenboven het verbod van de uitoefening der geneeskunde uit voor een termijn die niet minder dan twee jaar noch meer dan drie jaar mag bedragen.

Art. 7.

Deze wet wordt van kracht de tiende dag nadat ze in het *Staatsblad* is bekendgemaakt.

De geneesheren die de toelating wensen te krijgen om overeenkomstig artikel 3 hun reeds bestaande apotheek te behouden moeten, op straffe van verval, hun aanvraag indienen binnen zes maanden na het van kracht worden van deze wet.

23 Januari 1952.

dépôt de médicaments, pour un terme de cinq ans, dans les communes où aucune pharmacie n'est installée.

Cette autorisation ne pourra être donnée qu'après avis favorable du Conseil supérieur de l'Ordre des Pharmaciens et du Conseil provincial dudit Ordre dont dépend la commune pour laquelle la demande est introduite.

L'autorisation sera renouvelée pour un terme égal si, au cours du terme échu, il n'a pas été ouvert d'officine dans la commune.

Si, au cours du terme renouvelé, il est ouvert une officine dans la commune, il sera accordé au médecin, pour la liquidation de sa pharmacie, un délai de deux ans maximum à compter du jour où le pharmacien nouvellement installé aura averti le médecin, par lettre recommandée à la poste, de l'ouverture effective de son officine.

Art. 4.

Le médecin autorisé ne pourra détenir qu'un seul dépôt, qui devra être établi à son domicile légal, qui ne pourra être ouvert au public, et où il ne pourra délivrer que des médicaments qu'il a lui-même prescrits pendant ses consultations.

Art. 5.

Le médecin temporairement autorisé à détenir un seul dépôt de médicaments sera tenu aux mêmes obligations que celles auxquelles sont ou seront tenus les pharmaciens, et il sera soumis au contrôle des Inspecteurs des Pharmaciens.

Il devra se procurer les médicaments nécessaires à l'alimentation de son dépôt auprès d'un pharmacien régulièrement installé et tenant officine ouverte au public.

Art. 6.

Les infractions à la présente loi seront punies d'un emprisonnement de six mois à trois ans et d'une amende de 5.000 francs à 100.000 francs. En cas de récidive, le Juge prononcera le double de la première peine et prononcera en outre l'interdiction d'exercer l'Art de Guérir, pour un terme qui ne pourra être inférieur à deux ans, ni excéder trois années.

Art. 7.

La présente loi entrera en vigueur le dixième jour après sa publication au *Moniteur*.

Les médecins qui désirent obtenir l'autorisation de conserver, conformément à l'article 3, leur dépôt de médicaments déjà existant, doivent, sous peine de forclusion, introduire leur demande dans les six mois de l'entrée en vigueur de la présente loi.

23 janvier 1952.

H. LAHAYE,
L. D'HAESELEER,
G. DEVELTER,
M. DESTENAY,
J. VAN DER SCHUEREN,
L. MUNDELEER,